

International Conference on The School of Martyr Soleimani
(ICSMS ۲۰۲۱)

Investigating the style of Shahid Soleimani in
providing resources for the resistance movement

Mohammad Amin Alinaghi Langari*

Mohammad Solgi **

Ali Eslamjo ***

Hamid Mortezaia ****

Hosein Shirmardi Ahmadabad *****

Abstract

One of the duties of managers is to mobilize manpower and facilities and provide the necessary financial resources to create the organization and its management. Examining the style of mobilization of forces and facilities by Shahid Soleimani can be a basis for training jihadi managers in terms of providing facilities and managing the budget of the complex under his management.

This case study has examined the actions of Martyr Soleimani in the fields of cultural, military, political and economic warfare and in each case, the style of this great martyr in providing resources and facilities has been explored. In addition, the general principles governing the provision of resources by this great martyr have also been explained.

Keywords: *Scientific Programing and budgeting, providing facilities for the Resistance Front, Haj Ghasem Soleimani management style*

* Corresponding author: Phd Of Financial Management – Resercher Of Islamic financial management, faculty of management and economics, Imam Hossein university, tehran, Iran. Langari.ma@gmail.com

** Assistance professor, department of Islamic financial management, faculty of management and economics, Imam Hossein university, tehran, Iran. kpmsolgi@ihu.ac.ir

*** PhD student of Financial Management, Resercher of Islamic financial management, faculty of management and economics, Imam Hossein university, tehran, Iran. alieslamjoo@ut.ac.ir.

**** Assistance professor, department of Islamic financial management, faculty of management and economics, Imam Hossein university, tehran, Iran. mortezaia@ihu.ac.ir

***** PhD student of Financial Management, Resercher of Islamic financial management, faculty of management and economics, Imam Hossein university, tehran, Iran. Hosseinshirmardi@email.com

کد اختصاصی: ۹۹۲۰۱-۷۱۸۹۳

بررسی سبک شهید سلیمانی در تامین منابع مقاومت

محمد امین علبنقی لنگری *

محمد سلگی **

حمید مرتضی نیا ***

علی اسلامجو ****

حسین شیرمردی ****

چکیده

یکی از وظایف مدیران، بسیج نیرو و امکانات و تامین منابع مالی مورد نیاز برای ایجاد سازمان و اداره و راهبری آن است.

بررسی سبک بسیج نیرو و امکانات توسط شهید سلیمانی می‌تواند مبنایی برای آموزش مدیران جهادی در بعد تامین امکانات و اداره بودجه مجموعه تحت مدیریت خویش باشد. این تحقیق با روش مورد کاوی به بررسی اقدامات شهید سلیمانی در حوزه‌های جنگ فرهنگی، نظامی، سیاسی و اقتصادی پرداخته و در هر مورد، سبک این شهید بزرگوار را در تامین منابع و امکانات مورد کنکاش قرار داده است. به‌علاوه اصول کلی حاکم بر تامین منابع توسط این شهید بزرگوار نیز تبیین گردیده است.

کلیدواژه‌ها: مدیریت جهادی، مکتب شهید سلیمانی. تامین منابع، بودجه

- * نویسنده مسئول، دکترای مدیریت مالی دانشگاه امام صادق (ع) - پژوهشگر مرکز علم و فن‌آوری برنامه، بودجه و مالی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران langari.ma@gmail.com
- ** استادیار و رئیس مرکز علم و فن‌آوری برنامه، بودجه و مالی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران kpmsolgi@ihu.ac.ir
- *** استادیار مرکز علم و فن‌آوری برنامه، بودجه و مالی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران mortezania@ihu.ac.ir
- **** دانشجوی دکتری مدیریت مالی دانشگاه تهران، پژوهشگر مرکز علم و فن‌آوری برنامه، بودجه و مالی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران alieslamjoo@ut.ac.ir
- **** دانشجوی دکتری مدیریت مالی دانشگاه امام صادق (ع)، پژوهشگر مرکز علم و فن‌آوری برنامه، بودجه و مالی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران Hosseinshirmardi@email.com

۱- مقدمه

پیمودن گام دوم انقلاب اسلامی برای شکل گیری و بالندگی تمدن اسلامی، علاوه بر آنکه نیازمند به دست آوردن الگوهای سبک زندگی و نظامات اجتماعی مبتنی بر اسلام می باشد، به مدیرانی نیاز دارد که بتوانند با رویکردی جهادی، این الگوها را محقق نمایند.

شهید سلیمانی یک مدیر و فرمانده کم نظیر بودند که به فرموده مقام معظم رهبری شیوه مدیریت و فرماندهی ایشان یک مکتب^۱ است که باید برای مدیران جهادی گام دوم انقلاب اسلامی الگو قرار گیرد. (مقام معظم رهبری ۹۸/۱۰/۲۷)

بر این اساس روش و سبک مدیریتی این شهید بزرگوار یکی از منابع و الگوهای تربیت مدیران جهادی گام دوم انقلاب اسلامی است و نهادهایی که در پی تربیت مدیران و فرماندهان جهادی گام دوم انقلاب اسلامی هستند، موظفند مکتب مدیریتی شهید سلیمانی را در ابعاد مختلف استخراج نموده و آن را به محتوای آموزشی تبدیل کنند و برای تربیت مدیران و فرماندهان گام دوم انقلاب اسلامی به کار گیرند.

یکی از وظایف مدیران و فرماندهان، تامین امکانات و منابع مورد نیاز سازمان تحت مدیریت آن‌ها است. (رضاییان، ۱۳۶۷، ۳۵)

این مقاله در پی آن است تا در ضمن بررسی برخی از اقدامات شهید سلیمانی در عرصه‌های فرهنگی، نظامی، اقتصادی و سیاسی، به مطالعه سبک تامین منابع توسط این شهید بزرگوار بپردازد. از این رو پس از بیان اجمالی وظایف مدیران و جایگاه تامین امکانات در مجموعه وظایف مدیران، به بررسی اقدامات اساسی این شهید بزرگوار در عرصه‌های جنگ فرهنگی، نظامی، سیاسی و اقتصادی پرداخته و سبک ایشان در تامین امکانات و منابع را مرور می‌نماییم.^۲

شاید نتوان دقیقاً روشی را که شهید سلیمانی در تامین امکانات و بودجه و تخصیص و نظارت بر آن در موارد خاص به کار گرفته‌اند را تقلید نمود ولی توجه به این روش‌ها و اصول حاکم بر آن می‌تواند برای مدیران جهادی گام دوم انقلاب اسلامی الگوبخش و الهام آفرین باشد و آنان را در پیمودن راه این شهید بزرگوار یاری رساند.

۱ - به شهید حاج قاسم سلیمانی به چشم یک فرد نگاه نکنیم؛ به چشم یک مکتب، یک راه و یک مدرسه درس آموز نگاه کنیم.

۲ - دوران مدیریت و فرماندهی شهید سلیمانی به سه دوره دفاع مقدس، جبهه جنوب شرق و نیروی قدس سپاه تقسیم می‌شود که با توجه به این‌که اوج درخشش ایشان در نیروی قدس بوده است، بیشتر تمرکز ما بر این دوره خواهد بود.

۲- روش شناسی

روش انجام این تحقیق از نوع مورد کاوی و تحلیل مضمون است. بر این اساس اقدامات اساسی شهید سلیمانی احصاء شده و با توجه به تحلیل مضمون آن‌ها مشخص گردید که می‌توان اقدامات شهید سلیمانی را در ۴ عرصه جنگ‌های فرهنگی، نظامی و امنیتی، سیاسی و اقتصادی تقسیم‌بندی نمود. پس از این مرحله شیوه تامین منابع توسط این شهید بزرگوار جهت انجام هر اقدام مشخص می‌شود. در خاتمه نیز برخی اصول کلی حاکم بر تامین منابع و امکانات توسط این شهید بزرگوار از طریق فراتحلیل اقدامات این شهید بزرگوار در حوزه تامین منابع و بودجه استخراج می‌شود.

۳- مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۳-۱- مبانی نظری تحقیق

۳-۱-۱- جایگاه تامین منابع در وظایف مدیران و فرماندهان

هر مدیر و فرماندهی وظیفه دارد ماموریتی را تعیین نماید و راهبردهای مورد نیاز جهت تحقق آن ماموریت را مشخص نماید و با انجام معماری و راهبری سازمان، راهبردهای مناسب در هر مقطع زمانی را اجرا نماید. (برایسون، ۱۳۸۱: ۴۵-۳۰)

هر چند برای تعیین ماموریت و انتخاب راهبردها نیز منابعی لازم است ولی عمدتاً امکانات و منابع مورد نیاز یک مدیر، منابع و امکاناتی است که برای ایجاد سازمان و راهبری آن مورد نیاز می‌باشد. پس از تهیه طرح معماری سازمان (که در آن اجزاء و روابط سازمان) مشخص می‌شود، باید بتوان نیروی انسانی، تجهیزات، مکان و ساختمان مورد نیاز سازمان را تهیه نمود. پس از آن نیز باید ملزومات حفظ و ادامه حیات افراد و اجزاء سازمان و فعالیت آن‌ها را فراهم نمود.

فراهم نمودن اجزاء سازمان (اعم از نیروی انسانی، تجهیزات و جا و مکان) گاهی اوقات بدون نیاز به پول انجام می‌شود و گاهی اوقات باید برای فراهم کردن آن‌ها پول صرف نمود. به‌علاوه نگهداری تجهیزات و ساختمان و به‌کارگیری تجهیزات و نیروی انسانی و ایجاد انگیزش در کارکنان، گاهی اوقات بدون صرف وجوه نقد امکان‌پذیر است و گاهی اوقات نیاز به پول و منابع مالی است.

۳-۱-۲- مکتب شهید سلیمانی

مکتب در لغت به معنای محل کتابت است و در اصطلاح به معنای یک شیوه و سبک برای زندگی یا مدیریت است که مبتنی بر جهان‌بینی و ایدئولوژی مشخص استوار است. مکتب شهید سلیمانی از

حیث مبانی جهان بینی و ایدئولوژیکی خارج از مکتب اسلام، مکتب امامین انقلاب اسلامی و مکتب دفاع مقدس نیست. از این جهت این شهید بزرگوار با بسیاری از مدیران و فرماندهان مشابه هستند.

آن چیزی که موجب تمایز ایشان با سایرین می شود، نگاه ایشان به وظایف مدیریتی و شیوه فرماندهی ایشان (مخصوصا در سمت فرماندهی نیروی قدس سپاه) است. نباید انتظار داشت که همه عملکردهای یک مدیر صاحب مکتب (همانند شهید سلیمانی) متفاوت با عملکرد سایر مدیران انجام شود بلکه در عمل بسیاری از اصول رفتاری و روش های مدیریتی یک مدیر صاحب مکتب مشابه سایر مدیران انجام می شود. بنابراین شناخت نقاط تمایز عملکرد شهید سلیمانی با سایرین در عین توجه به مشابهت رفتارهای مدیریتی ایشان، یک کار دقیق و ظریف است که باید مورد توجه قرار گیرد.

حاج قاسم در دوران فرماندهی نیروی قدس، مسئول بخش فراملی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بودند که ماموریت کلی آن، حفاظت از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن در حوزه خارج از کشور است. مقصود از انقلاب اسلامی، ترویج و استقرار سبک زندگی و نظامات اجتماعی منطبق با تعالیم و احکام الهی و ایجاد تمدن اسلامی در سرتاسر جهان است که این مهم از طریق غلبه مستضعفین بر مستکبرین در جنگ های تمدنی (فرهنگی، نظامی، اقتصادی و سیاسی) امکان پذیر می باشد. هنر حاج قاسم سلیمانی این بود که توانست در جریان جنگ های تمدنی میان حق و باطل، جریان حق را پیروز گرداند.

یکی از مهم ترین ویژگی های شهید سلیمانی آن بود که یک فرمانده تک بعدی نظامی نبود بلکه جنگ میان حق و باطل را در جبهه های فرهنگی، نظامی، اقتصادی و سیاسی به صورت همزمان و با موفقیت در جغرافیایی نامحدود اداره می کرد. برنامه های ایشان در هدایت جبهه حق به گونه ای طراحی می شد که ضعف های جریان مقاومت و قدرت مستکبرین در یک حوزه با قوت موجود در جریان مقاومت و ضعف دشمنان در حوزه های دیگر جبران شود و بدین ترتیب با وجود برخی برتری های دشمنان، باعث بر هم زدن نقشه های دشمن و پیروزی جریان حق می گردید. همین ویژگی باعث موفقیت خارق العاده ایشان شد و دشمنان ایشان را به ستوه آورد. حال به معرفی اجمالی این جنگ ها می پردازیم.

۳-۱-۳- تبیین ماهیت جنگ فرهنگی

جنگ فرهنگی مهمترین عرصه جنگ بین حق و باطل است. علت این اهمیت در آن است که اصل وجود انسان یک واقعیت معنوی و روحانی است و خداوند متعال وعده نموده که اگر پیروزی در جنگ معنوی و روحانی در درون مومنین حاصل شود، کمبودهای سایر جنگ های مادی (سیاسی،

کد اختصاصی: ۹۹۲۰۱-۷۱۸۹۳

اقتصادی و نظامی) را جبران نماید. بنابراین عرصه نخست جنگ فرهنگی، در درون تک تک انسان‌ها است و عرصه ثانویه آن جنگ فرهنگی در فضای بیرونی است. (آل عمران، ۱۲۵)

جنگ فرهنگی جنگ بر سر تعیین و پذیرش اعتقادات و ارزش‌ها و اخلاقیات و جنگ بر سر ایجاد تصاویر ذهنی مطلوب و نامطلوب و جنگ بر سر تصدیق یا انکار است.

جریان حق سعی می‌کند اعتقادات، ارزش‌ها و اخلاقیات مردم بر اساس حقیقت و تعالیم الهی شکل پذیرد تا آن‌ها را به کمال برساند ولی جریان باطل سعی می‌کند اعتقادات، ارزش‌ها و اخلاقیات مردم برخلاف حقیقت و بر خلاف تعالیم الهی شکل پذیرد و آن‌ها را به شقاوت بکشاند.

گرایش و عدم گرایش مردم به یک جریان در گرو تصویری است که در ذهن آنان از یک جریان شکل می‌پذیرد. به همین علت جریان باطل سعی می‌کند تصویری نامطلوب از جریان حق و تصویری مطلوب از جریان باطل را در ذهن مردم ایجاد نماید ولی جریان حق سعی می‌کند تصویری مطلوب از جریان حق و تصویری نامطلوب از جریان باطل را در ذهن مردم ایجاد نماید.

جریان حق در پی آن است که مردم حق را تصدیق نمایند و باطل را تکذیب نمایند و نسبت به حق احساس دوستی و محبت داشته باشند و نسبت به باطل احساس دشمنی و تنفر داشته باشند ولی جریان باطل در پی آن است که مردم حق را تکذیب و باطل را تصدیق نمایند و نسبت به حق احساس دشمنی و تنفر داشته باشند و نسبت به باطل احساس دوستی و محبت نمایند.

۴-۱-۳- تبیین ماهیت جنگ نظامی و امنیتی

هدف در جنگ نظامی و امنیتی، هجوم برای از بین بردن نفرات، تجهیزات و تصاحب زمین و امکانات دشمن و یا انجام دفاع برای جلوگیری از تحقق اهداف نظامی و امنیتی هجمه دشمن است. در جنگ نظامی دشمنان از خارج از مرزها اقدام به هجمه و حمله می‌نمایند ولی در جنگ امنیتی، دشمنان از داخل کشور و یا توسط گروهی از عناصر همان کشور اقدام به ضربه زدن می‌نمایند. این جنگ نیز در بین جریان حق و باطل در جریان بوده و هست و خواهد بود. (نساء، ۱۰۲)

۴-۱-۳- تبیین ماهیت جنگ سیاسی

برای ایجاد تمدن اسلامی و پیروزی در جنگ‌های تمدنی نیاز به وجود نهادهای غیر حکومتی و حکومت‌هایی است که علاوه بر جمهوری اسلامی (که پایگاه اصلی جریان حق است) بتوانند در جنگ‌های تمدنی نقش آفرینی نمایند. به یک تعبیر باید نهادهای غیر حکومتی و حکومت‌های مقاومت را سازمانی دانست که نقشه‌های جنگ تمدنی بر علیه دشمنان را اجرا می‌نمایند.^۱

۱ - شهید سلیمانی برای ایجاد و اداره این سازمان فراملی و چند ملیتی، نیاز به یک سازمان در درون کشور

دارد که این سازمان همان نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است. نیروی قدس باید به گونه‌ای شکل

به‌طور کلی جنگ سیاسی، جنگ بر سر تصاحب و اثرگذاری بر نهادهای غیر حکومتی و حکومت‌ها است. جریان حق در پی آن است که نهادهای غیر حکومتی و حکومت‌ها به‌گونه‌ای شکل پذیرند و عمل نمایند که مردم را به سمت حق گرایش دهند و از باطل دور نمایند. به این منظور سعی بر آن است که در نقاط مختلف جهان (مخصوصاً در نقاط حساس) حکومت‌های منطبق با الگوی حکومت اسلامی و نظام ولایی شکل پذیرند یا این که حکومت‌هایی شکل پذیرند که آماده پذیرش حکومت جهانی اهل بیت (علیهم‌السلام) باشند. به این ترتیب جریان حق به‌دنبال تشکیل گروه‌های غیر حکومتی است که تحول در سبک زندگی و نظامات اجتماعی بر اساس آموزه‌های الهی را دنبال نمایند و برای تشکیل حکومت‌های الهی منطقه‌ای زمینه‌چینی نمایند.

جریان باطل نیز در پی تشکیل حکومت‌هایی است که با جریان حق مبارزه نمایند و جلو گرایش مردم به حق را بگیرند و آن‌ها را به سوی باطل سوق دهند. به‌علاوه به‌دنبال ایجاد نهادهای غیر حکومتی هستند که سبک زندگی و نظامات اجتماعی جامعه را از تعالیم الهی دور ساخته و با نهادهای حکومتی و حکومت‌های جریان حق مبارزه نمایند.

برای ایجاد هسته‌های مقاومت در نقاط مختلف جهان، نیاز به نخبگان و شخصیت‌هایی است که بتوانند هسته مقاومت را تشکیل داده و آن را مدیریت نمایند. تشکیل دهنده هسته مقاومت باید یک شخصیت فرهنگی باشد که توانایی مدیریت اقتصادی، سیاسی و نظامی را نیز دارا باشد. از این رو یکی از وظایف مدارس، حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌های وابسته به جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور یافتن چنین استعدادها و شخصیت‌هایی است.

اولین مرحله از شکل‌گیری هسته مقاومت، احداث و ایجاد مسجد و حسینیه یا مدرسه و حوزه علمیه و یا دانشگاه است که شخصیت فرهنگی در آن مراکز جنگ فرهنگی خود را آغاز می‌کند و اقدام به جذب و گرفتن نیروهای مقاومت می‌نماید. در این مرحله کمک‌های مستقیم جمهوری اسلامی به یاری شخصیت فرهنگی مرکز هسته مقاومت می‌شتابد ولی کم‌کم شخصیت مرکز هسته مقاومت، با استفاده از کمک‌های نقدی اعضاء و یا گماردن افراد متخصص عضو به انجام فعالیت‌های اقتصادی و درآمدزایی برای هسته مقاومت، مخارج مورد نیاز توسعه و اداره هسته مقاومت را تامین می‌نماید.

در مراحل بعدی که هسته مقاومت در جامعه هدف مقبولیت و اقتدار لازم را به‌دست آورد، اقدام به انجام فعالیت‌های سیاسی می‌نماید و سعی در اثرگذاری بر حاکمیت و در صورت اقبال عمومی و فراهم بودن شرایط، به نقش‌آفرینی در حاکمیت می‌پردازد. هسته مقاومت در صورت لزوم (برای دفاع از کشور، حاکمیت و هسته مقاومت) همانند حزب‌الله لبنان و انصارالله یمن اقدام به فعالیت‌های

گیرد و عمل نماید که توانایی معماری و راهبری هسته‌ها و حکومت‌های مقاومت را داشته باشد.

نظامی و امنیتی می‌نماید.

برای آن که یک حکومت اسلامی یا مقاومتی در گسترش تمدن اسلامی و نقش آفرینی در جنگ‌های تمدنی موفق باشد، باید بتواند وظایف حکمرانی خود را نیز به بهترین وجه به انجام برساند و رضایت مردم تحت حاکمیتش را فراهم نماید. بر این اساس یک حکومت مقاومتی باید بتواند فرهنگ، امنیت، اقتصاد، بهداشت، آموزش و سایر مایحتاج مردمش را تامین نماید. ناکارآمدی حکومت مقاومت در تامین هر یک از این موارد به ناکامی حکومت مقاومت در ترویج تمدن اسلامی و نقش آفرینی در جنگ‌های تمدنی منجر خواهد شد و در نهایت ممکن است به نابودی و زوال حکومت مقاومت منجر شود.

بنابراین گسترش تمدن اسلامی در خارج از کشور و نقش آفرینی در جنگ‌های تمدنی اقتضا می‌کند، هر حکومتی که به جرگه حکومت‌های مقاومت پیوست، کارآمد شود و رضایت مردم را در ارائه خدمات و انجام وظایف حاکمیتی خویش به دست آورد. از آنجا که هر یک از خدمات تخصصی به مردم در وزارتخانه‌های دولت مقاومت ارائه می‌شود، باید به ایجاد و کارآمدسازی در اداره وزارتخانه‌های تخصصی حکومت‌های مقاومت پرداخت. بنابراین پیروزی در جنگ‌های سیاسی نیازمند پیروزی در جنگ‌های فرهنگی، اقتصادی و نظامی نیز هست.

۶-۱-۳- تبیین ماهیت جنگ اقتصادی

حکومت‌ها و هسته‌های مقاومت سعی می‌کنند امکانات مورد نیاز فعالیت‌های فرهنگی، سیاسی و نظامی و امنیتی خود را به دست آورند و امکانات مورد نیاز مردم تحت حاکمیت خود را نیز فراهم نمایند و جلو تامین امکانات مورد نیاز دشمنان خود را بگیرند. حکومت‌های باطل و هسته‌های استکبار نیز سعی می‌کنند امکانات مورد نیاز فعالیت‌های فرهنگی، سیاسی و نظامی و امنیتی خود را به دست آورند و تصویر خوبی از رفاه مردم تحت حاکمیتشان را در اذهان ایجاد نمایند و جلو تامین امکانات مورد نیاز دشمنانشان را بگیرند. تلاش برای تامین امکانات خود و جلوگیری از تامین امکانات دشمن همان جنگ اقتصادی است.

۲-۳- پیشینه پژوهش:

با توجه به موفقیت‌های عظیم و اثرگذاری کم‌نظیر این شهید بزرگوار، قبل از شهادت ایشان نیز تحقیقاتی پیرامون ایشان انجام شده بود. پس از شهادت شهید سلیمانی و تاکید مقام معظم رهبری بر لزوم استخراج و ترویج مکتب شهید سلیمانی نیز تحقیقات فراوانی پیرامون شخصیت و مشی مدیریتی و مکتب نظری و عملی شهید سلیمانی شروع شد. برخی از این تحقیقات که تا کنون منتشر شده‌اند و در این مقاله نیز استفاده شده، به صورت فهرست وار در جدول ذیل اشاره می‌شود.

جدول ۱: (فهرست برخی پژوهشهای انجام شده در خصوص شهید سلیمانی)

ردیف	تاریخ	عنوان	پدیدآورنده
۱	۱۳۹۸	بیابید این گونه باشیم (مبانی و اصول مکتب شهید سلیمانی)	محمد باقر بابایی طلائی
۲	۱۳۹۸	من قاسم سلیمانی هستم، سرباز ولایت	ناصر کاوه
۳	۱۳۹۸	بازنمایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در رسانه های غربی؛ مطالعه موردی سردار قاسم سلیمانی در شش نشریه غربی	محسن حمیدزاده
۴	۱۳۹۸	کنکاشی مقدماتی در مکتب سلیمانی	سعدا... زارعی
۵	۱۳۹۸	شهید سلیمانی مالک اشتر هزاره بیستم	حسین خنیفر
۶	۱۳۹۹	ابعاد و مولفه های قدرت نرم در مکتب شهید سلیمانی	حسین اکبری
۷	۱۳۹۹	دستاوردهای شهید سلیمانی در جبهه جنوب شرق کشور	محسن امین زاده
۸	۱۳۹۹	جنبه های انسانی مکتب سلیمانی	سعدا... زارعی
۹	۱۳۹۹	الزامات تحقق جهش تولید/ تکیه بر خودباوری انقلابی «ما می توانیم» و توجه به مکتب شهید سلیمانی در اقتصاد	ا... مراد سیف
۱۰	۱۳۹۹	دستاوردهای شهید سلیمانی در دوران دفاع مقدس	حسین معروفی
۱۱	۱۳۹۹	تدوین الگوی فرماندهی شهید قاسم سلیمانی	حسین دهقانی - امین پاشایی
۱۲	۱۳۹۹	مجموعه گفتار پژوهی های مکتب شهید سلیمانی	میمنی دهکردی
۱۳	۱۳۹۹	ارائه الگوی مدیریتی در تراز انقلاب برای مدیران عالی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر سبک مدیریتی شهید سپهد قاسم سلیمانی	محمد ظاهری
۱۴	۱۳۹۹	ویژگی های شخصیتی، هویتی و مدیریتی شهید حاج قاسم سلیمانی	حسن مجیدی
۱۵	۱۳۹۹	شناسایی عوامل شکوفایی فضایل اخلاقی حکمران مبتنی بر مکتب شهید سلیمانی	محمود گنج بخش

۴- یافته های پژوهش

۴-۱- اقدامات شهید سلیمانی در حوزه جنگ فرهنگی و شیوه تامین منابع

شهید سلیمانی، عرصه جنگ فرهنگی را مهم ترین عرصه جنگ در مسیر نبرد تمدنی می دانستند. این شهید بزرگوار ابتدا نفس خود را در این جنگ مدیریت می کرد و سپس به تربیت سایرین همت می گمارد. ایشان هیچ فرد و گروهی را از برنامه تربیتی الهی طرد نمی نمودند بلکه سعی می کردند هر فرد و گروهی را با توجه به امکان و ظرفیت وی به سمت حق حرکت دهند. اقدامات فرهنگی شهید سلیمانی را می توان در دو بخش داخل کشور و خارج از کشور بررسی نمود.

(الف)- نقش آفرینی در جنگ فرهنگی در حوزه داخلی:

خودسازی فردی

شهید سلیمانی نقطه شروع جنگ را از درون نفس خود می دانست و به شدت بر تزکیه نفس خود و ارتباط شخصی با خداوند متعال و توسل به اهل بیت (علیهم السلام) اهتمام می ورزید. شناخت تعالیم و دستورات الهی و پیاده نمودن آن در زندگی شخصی و خانوادگی اولین حوزه ای بود که حاج قاسم آن را ماموریت خود می دانست. ایشان علاوه بر ارتباط مستقیم با آیات و روایات، برنامه ای منظم برای مرور مجموعه سخنان اسلام شناسان بزرگ همانند امام خمینی، مقام معظم رهبری، آیت ا... مطهری، آیت ا... مصباح یزدی و آیت ا... مشکینی داشتند. به علاوه به صورت مداوم با علماء و بزرگان دین نشست و برخاست می نمودند و از علم آنان بهره مند می شدند تا زمینه پیاده سازی دستورات الهی برای ایشان فراهم شود.

به علاوه این شهید بزرگوار به شدت از مطرح شدن، مشهور شدن و ستایش شدن توسط دیگران بر حذر داشت. (شیرازی، ۱۳۹۹)

(تامین منابع در این حوزه از درآمدهای شخصی ایشان تامین می شد.)

فرهنگ سازی درون خانواده

ایشان برنامه های ویژه فرهنگی برای خانواده خود داشتند. ایشان هر هفته هیات خانوادگی برای خانواده خود داشتند. در این هیات ها علاوه بر مرور احکام و تعالیم الهی، زمینه انس و ارتباط با خداوند متعال و توسل به اهل بیت (علیهم السلام) برای خانواده ایشان فراهم می شد. (همان)

(تامین مالی هیات خانوادگی از حقوق شخصی ایشان تامین می شد.)

فرهنگ سازی برای نزدیکان و یاران

به علاوه ایشان برنامه منظمی برای برپایی هیات برای همکاران و نزدیکانشان داشتند. علاوه بر نزدیکان ایرانی، ایشان برنامه هایی برای ارتقاء بینش سیاسی و تربیت و تخلق به اخلاق و احکام

اسلامی توسط نزدیکان غیر ایرانی و همکاران مجاهد خود در سایر کشورها و خانواده آنها داشتند. (همان) تامین مالی این حوزه نیز یا از حقوق شخصی ایشان یا از بودجه فرهنگی سازمان تامین می شد.

فرهنگ سازی در روستا و شهر محل تولد

ایشان توجه ویژه‌ای به روستای محل تولد خویش و شهرستان کرمان داشتند و در آنجا خانه خود را تبدیل به یک مرکز فرهنگی کرده بودند و به صورت مداوم به زادگاه خود و خانواده شهدای آنجا سر می زدند.

هر ساله در ایام فاطمیه و اربعین در منزل ایشان واقع در کرمان و قنات ملک مراسم باشکوهی برگزار می شود و در این مجلس همه رزمندگان مرتبط با ایشان (از هر گرایشی) شرکت می نمودند و این مجالس باعث تقویت روحیه انقلابی آنان می گردید. (همان)

(تامین مالی هیات از محل نذورات و حقوق شخصی ایشان و سایر رزمندگان تامین می شد.)

تلاش برای ایجاد نهادهای اجتماعی اسلامی

شهید سلیمانی اهتمام ویژه‌ای به ایجاد نظام‌های اجتماعی مبتنی بر اسلام داشتند. برای مثال ایشان به دنبال ایجاد الگویی در بانکداری اسلامی بودند و با رهنمودهای ایشان، بانک قرض الحسنه رسالت مبتنی بر سنت قرض الحسنه شکل گرفت که امروزه این بانک نمونه‌ای موفق از یک سیستم بانکداری غیر ربوی است. (پورا برهیمی، ۱۳۹۹)

اصرار بر رعایت احکام الهی توسط خود و سازمان تحت امر

این شهید مقید بودند که همه رفتارهای شخصی و سازمانی ایشان در چارچوب شرع و احکام الهی باشند و از این رو بر حضور روحانیون و متشرعین در کنار خود و سازمانشان تاکید داشتند. رعایت موازین شرعی توسط این شهید بزرگوار در جریان جنگ با تکفیر توسط مقام معظم رهبری ستوده شد. (شیرازی، ۱۳۹۹)

تبیین اهمیت ولایت فقیه و جمهوری اسلامی

یکی از موارد مورد اهتمام این شهید بزرگوار در مسیر جنگ فرهنگی، تلاش ایشان برای شناساندن جایگاه رفیع ولایت معصومین، ولایت فقیه و جمهوری اسلامی بود. وصیت‌نامه ایشان گواه این تلاش است.

ایشان در مراسم ۲۲ بهمن ماه ۱۳۹۶ در کرمان از کسانی که به مقام معظم رهبری نامه نوشتند و از ایشان تقاضا کردند همانند امام خمینی جام زهر را بنوشند به شدت انتقاد کردند و اشاره کردند که نوشاندن جام زهر در مقطع فعلی صدمات جبران‌ناپذیری را به پیکره اسلام و مردم و کشور ایران وارد خواهد آورد. (سعادت‌نژاد، ۱۳۹۹)

کد اختصاصی: ۹۹۲۰۱-۷۱۸۹۳

International Conference on The Second Phase of the Islamic Revolution : دومین همایش بین المللی گام دوم انقلاب اسلامی :

The School of Martyr Soleimani ;

مکتب شهید سلیمانی

A Model for Training Jihadi Civilization-Making Managers

الگوی تربیت مدیران جهادی تمدن ساز

(ب)- نقش آفرینی در جنگ فرهنگی در حوزه خارجی

برپایی مدارس، دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه در نقاط مختلف جهان

یکی از مهم‌ترین اقدامات شهید سلیمانی در جنگ فرهنگی، برپایی مدارس، دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه در نقاط مختلف جهان است. این نهادها علاوه بر انتشار احکام و تعالیم اسلامی در سطح جهان، زمینه تربیت نیروها و مدیران هسته‌ها و حکومت‌های مقاومت را فراهم می‌آورد. (اکبری، ۱۳۹۹)

تامین امکانات و بودجه مدارس، حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها عمدتاً از راه‌های ذیل تامین می‌شود:

- بودجه فرهنگی و آموزشی جمهوری اسلامی ایران و کشورهای هدف
- وجوه شرعی (خمس و زکات) و کمک‌های خیرین
- کسب درآمد از طریق سرمایه‌گذاری توسط مجموعه‌های اقتصادی وابسته به مدارس، حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها
- منابع دریافت شده از دانشجویان، طلاب یا دانش‌آموزان

کمک به برپایی راهپیمایی اربعین

یکی از اقدامات موثر شهید سلیمانی در جنگ فرهنگی، تلاش برای برپایی هرچه باشکوه‌تر راهپیمایی اربعین و حضور زائران ایرانی و غیر ایرانی از سراسر جهان در این راهپیمایی باشکوه است. راهپیمایی اربعین یک مانور بین‌المللی برای یآوری حضرت ولی عصر در دوران قبل از ظهور است و موجب ایجاد همبستگی بین‌المللی میان یاوران اهل بیت و دمیدن روح امید در آن‌ها می‌شود. (مبینی دهکردی، ۱۳۹۹)

به‌صورت کلی امکانات و بودجه مورد نیاز این حرکت از طرق ذیل فراهم می‌شود که هماهنگی‌های شهید سلیمانی در تکمیل امکانات و بودجه این حرکت و رفع نواقص آن نقش به‌سزایی داشته است.

- نذورات و کمک‌های خیرین در عراق، ایران و سایر کشورها در قالب موبک‌ها و سایر خدمات
- هزینه شخصی زوار اربعین
- امکانات ارگان‌های جمهوری اسلامی ایران (همانند اتوبوس، وسایل نظافت و خدمات عمومی و تانکر، خدمات فنی و مهندسی، اعزام داوطلبین امور فنی)
- بودجه دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت عراق

مشارکت دادن عموم مردم در بازسازی عتبات

یکی از اقدامات فرهنگی شهید سلیمانی، تشکیل ستاد بازسازی عتبات و جمع آوری کمکهای مردمی و مشارکت دادن آحاد مردم در بازسازی این اماکن مقدسه است. این اقدام موجب ارتقاء فرهنگی مردم ایران شده است. (پورا براهیمی، ۱۳۹۹)

برخی از فعالیت های شهید سلیمانی که موجب تسریع در تامین امکانات و بودجه مورد نیاز بازسازی عتبات شده از قرار ذیل است:

- تشکیل یک ستاد فنی و مدیریتی برای برنامه ریزی، طراحی و ساخت وابسته به نیروی قدس
- فراخوان و سامان دهی تیم های داوطلب فنی و مهندسی (تجربی و علمی)
- ساماندهی موقوفات عتبات در ایران و عراق و افزایش درآمدهای آنان از طریق همکاری و هماهنگی با اوقاف ایران و عراق
- جمع آوری و ساماندهی کمک های مردمی از ایران و سایر نقاط جهان
- استفاده از بودجه های عمرانی کشور عراق

تاکید بر اجرای برنامه های فرهنگی توسط هسته های مقاومت

یکی از ارکان برنامه های تمامی هسته های مقاومت، فعالیت های فرهنگی است. تلاش برای انتشار احکام و تعالیم الهی توسط هسته های مقاومت به جد توسط شهید سلیمانی پیگیری می شد. تامین مالی این برنامه ها نیز همانند تامین مالی موسسات آموزشی است. (اکبری، ۱۳۹۹)

پیگیری برنامه های فرهنگی در دولت های مقاومت

یکی از موارد مورد اهتمام شهید سلیمانی، اجرای برنامه های فرهنگی منطبق با اسلام ناب در دولت های مقاومت است. تلاش برای تدوین دروس مدارس و دانشگاه ها به طریقی که با تعالیم الهی همخوان باشد و جلوگیری از نفوذ دشمنان در برنامه های نهادهای فرهنگی و آموزشی در دولت های مقاومت یکی از موارد مورد اهتمام شهید سلیمانی بود. به علاوه تلاش برای اصلاح صداوسیما کشورهای مقاومت و تهیه برنامه های مروج فرهنگ اسلام و مقاومت و جلوگیری از انتشار محتوای ضد اسلامی در دستور کار این شهید بزرگوار قرار داشت. انجام این کارها با کمک معاونت فرهنگی نیروی قدس، شبکه روحانیون و صداوسیما جمهوری اسلامی پیگیری می شد. (اکبری، ۱۳۹۹)

تامین مالی این اقدامات معمولاً از طریق بودجه های فرهنگی - رسانه ای جمهوری اسلامی و حکومت های مقاومت انجام می شود.

تاسیس رسانه های ماهواره ای و دیجیتال مبلغ اسلام ناب و انقلاب اسلامی

تاسیس شبکه های ماهواره ای و رسانه های دیجیتال جهت بسط تعالیم الهی و تبلیغ فرهنگ

انقلاب اسلامی و مقاومت به زبان‌های مختلف در سرتاسر جهان به گروه‌ها و حکومت‌های مقاومت در جنگ فرهنگی در مقابل استکبار کمک می‌رساند. (اکبری، ۱۳۹۹)

تامین مالی این رسانه‌ها عمدتاً از طریق بودجه فرهنگی - رسانه‌ای جمهوری اسلامی و کشورهای مقاومت انجام می‌شود.

ایجاد تصویری مطلوب از تمدن اسلامی و جلوگیری از شکل‌گیری تصویری نامطلوب از اسلام

یکی از ارکان جنگ فرهنگی که شهید بزرگوار به آن اهتمام ویژه‌ای داشتند، ایجاد تصویری مطلوب از تمدن اسلامی در ذهن نخبگان جهان اسلام و آزادی خواهان غیر مسلمان بود. به این منظور راهبردهای مختلفی توسط ایشان به اجرا گذاشته می‌شد:

– دعوت از نخبگان برای شرکت در همایش‌های بین‌المللی در ایران

در مناسبت‌های مختلف (سالگشت پیروزی انقلاب، رحلت حضرت امام، هفته وحدت و ...) و در موضوعات متفاوت (حمایت از انتفاضه فلسطین و ...) از نخبگان جهان اسلام و مبارزان و آزادی خواهان شاخص غیر مسلمان دعوت می‌شد تا به ایران سفر نمایند. در این سفرها تاکید می‌شد که نخبگان علاوه بر شرکت در همایش‌ها و نشست‌ها و انتقال مطالب و افکار انقلابی و اسلامی، از مناطق مختلف کشور بازدید به عمل آورند تا از پیشرفت ایران در سایه انقلاب اسلامی و بدون کمک غرب و شرق مطلع شوند. در نتیجه از قدرت و قابلیت اسلام در ایجاد پیشرفت و رفاه در جامعه باخبر شوند و سعی کنند از انقلاب اسلامی الگو برداری نمایند. (اکبری، ۱۳۹۹)

تامین هزینه‌های این نشست‌ها عمدتاً از طریق بودجه‌های فرهنگی جمهوری اسلامی و بودجه‌های اختصاصی نیروی تامین می‌شد.

– فعالیت رسانه‌های بین‌المللی ماهواره‌ای و دیجیتال

یکی از اهداف ایجاد رسانه‌های بین‌المللی ماهواره‌ای و دیجیتال، ارائه پیشرفت‌هایی است که در جامعه ایران در سایه انقلاب اسلامی به وقوع پیوسته است تا تصویری مطلوب از تمدن اسلامی در ذهن حق جویان و کمال‌طلبان و آزادی خواهان شکل پذیرد.

تا قبل از شکل‌گیری انقلاب اسلامی، مجاهدین و آزادی خواهان مجبور بودند از بین مکاتب غرب و شرق یکی را انتخاب نمایند ولی پس از پیروزی انقلاب اسلامی و موفقیت در شکل‌گیری جامعه‌ای مترقی، آزاد و با معنویت و اخلاق، راه سومی برای مجاهدین و آزادی خواهان در جهان گشوده شد و الگوی نوینی به آن‌ها معرفی گشت. این الگو بیشتر برای جهان اسلام که از هویت خویش دور مانده بود و به دامن غرب و شرق پناه برده بود، جذابیت دارد و در وهله بعد برای آزادی خواهان و عدالت طلبان غیر مسلمانی که از غرب و شرق ناامید شده‌اند، الهام‌بخش است.

(اکبری، ۱۳۹۹)

تامین هزینه‌های این رسانه‌ها عمدتاً از محل بودجه عمومی جمهوری اسلامی تامین می‌شود.

– فراهم آوردن قابلیت تحصیل اتباع خارجی در ایران

یکی دیگر از راهبردهای شهید سلیمانی در ایجاد تصویری مطلوب از تمدن اسلامی، دعوت از عناصر تاثیر گذار جهان اسلام و آزادی خواهان و عدالت طلبان غیر مسلمان برای تحصیل خود یا وابستگانشان در ایران است. این راهبرد علاوه بر آن که تصور دانشجویان از قابلیت‌های تمدن اسلامی را ارتقاء می‌دهد، نیروهای مورد نیاز جریان مقاومت را نیز تربیت می‌نماید. (متقی، ۱۳۹۹)

تامین هزینه‌های این اقدام عمدتاً با کمک دولت‌های اعزام کننده دانشجویان و بودجه آموزشی – فرهنگی جمهوری اسلامی و شخص دانشجویان یا طلبه فراهم می‌شود.

– فراهم آوردن قابلیت درمان افراد غیر ایرانی در کشور

به‌رخ کشیدن توان پزشکی و درمانی کشور، یکی دیگر از عواملی است که موجب ارتقاء تصویر تمدن اسلامی در ذهن مسلمانان و غیر مسلمانان جهان می‌شود. به این منظور هم امکان مسافرت درمانی اتباع خارجی به ایران فراهم گشته و هم واحدهای درمانی ایرانی در خارج از کشور احداث شده است. به علاوه ارسال گروه‌های درمانی و کمک‌های بشردوستانه جمهوری اسلامی به مناطق آسیب دیده از بلایای طبیعی و غیر طبیعی که با کمک هلال احمر و وزارت بهداشت انجام می‌شود، نیز موجب ارتقاء تصویر تمدن اسلامی در ذهن بشریت می‌شود. (متقی، ۱۳۹۹)

تامین هزینه‌های درمان مسافران درمانی عمدتاً از طریق شخص درمان شونده تامین می‌شود و تامین هزینه‌های مجتمع‌های درمانی خارج از کشور توسط نهادهای درمانی همانند هلال احمر و وزارت بهداشت جمهوری اسلامی با کمک کشور هدف تامین می‌شود. به علاوه مبالغ دریافت شده از متقاضیان استفاده از خدمات این نهادها و کمک‌های مردمی خیرین نیز از منابع تامین هزینه‌های مجموعه‌های درمانی مستقر در خارج از کشور است.

– تبلیغ پیروزی‌های نظامی جریان مقاومت

هر چند سردار بزرگوار برای ایجاد تصویری مطلوب از تمدن اسلامی، تلاش‌های مستقیمی انجام داده‌اند، ولی به دست آوردن موفقیت در جنگ‌های نظامی و امنیتی، سیاسی و ... در برابر ابرقدرت‌ها و سلطه‌گران، به صورت خودکار یک تصویر مطلوب از تمدن اسلامی در ذهن مسلمانان و آزادی خواهان جهان ایجاد می‌نماید. برای مثال تجربه موفق پیروزی حزب الله لبنان در بازپس گیری جنوب لبنان از رژیم صهیونیستی، پیروزی در جنگ ۳۳ روزه، تجربه موفق مقاومت فلسطین در جنگ‌های ۲۲ روزه و ۴۸ ساعته بر علیه رژیم صهیونیستی، پیروزی مقاومت سوریه و

عراق بر گروه‌های تکفیری و پیروزی مقاومت یمن بر دشمن سعودی (که همگی با کمک و مدیریت سردار شهید به‌دست آمده) نشان‌دهنده قابلیت‌های تمدن اسلامی در تامین امنیت و ثبات و حصول پیروزی‌های نظامی و امنیتی است که خود موجب ایجاد تصویری مقتدر و جذاب از تمدن اسلام ناب و جریان مقاومت می‌نماید. (متقی، ۱۳۹۹)

۲-۴- اقدامات نظامی و شیوه تامین امکانات و بودجه

شهید سلیمانی در جنگ نظامی و امنیتی نظام سلطه بر علیه جریان مقاومت در مقاطع مختلف نقش آفرینی نموده‌اند. در این بخش به چگونگی راهبری نیروهای مقاومت توسط ایشان در حوزه جنگ نظامی و امنیتی اشاره می‌نمایم.

بر هم زدن نقشه حمله مستقیم آمریکا به ایران

جمهوری اسلامی ایران، مهم‌ترین پایگاه اهل حق در جنگ تمدنی میان حق و باطل است. از این رو نابودی جمهوری اسلامی ایران به هر وسیله ممکن شرط لازم برای پیروزی جریان باطل بر جریان حق است. هدف اصلی در نمایش انهدام برج‌های دوقلو در سال ۲۰۰۱ فراهم آمدن شرایطی بود که آمریکا مجبور لازم برای حمله نظامی به منطقه خاورمیانه و از میان برداشتن جمهوری اسلامی ایران را در افکار عمومی داخلی آمریکا و جامعه بین‌الملل به‌دست آورد.

آمریکا در پی آن بود که ابتدا افغانستان و سپس عراق را به‌تصرف خود درآورد و پس از تثبیت خود در این دو منطقه، حمله مستقیم به ایران را آغاز نماید. از این رو از همان ابتدای انهدام برج‌های دوقلو، رئیس‌جمهور وقت آمریکا ایران را یکی از محورهای شرارت می‌خواند و نوید شروع جنگ‌های صلیبی را می‌داد.

فرماندهی کل قوا و مسئولین نظامی و امنیتی کشور این نقشه را فهمیدند و با کمک شهید سلیمانی آن را خنثی نمودند. در ابتدا به دشمن اجازه داد تا با حمله به دو کشور افغانستان و عراق، دو دولت دشمن جمهوری اسلامی در این دو منطقه یعنی دولت طالبان و دولت صدام را با دست خود ساقط نمایند. پس از استقرار نیروهای آمریکایی در این دو کشور دو راهبرد اصلی پیگیری شد:

الف)- انجام عملیات‌های چریکی-ایذایی بر علیه نیروهای آمریکایی توسط گروه‌های مقاومت با هدف عدم استقرار بی‌هزینه و آسوده آمریکا در عراق و افغانستان و شروع مرحله حمله به ایران.

ب)- ایجاد مطالبه عمومی و حقوقی در این دو کشور برای واگذاری قدرت به دولت برخاسته از رای مردم و ترک نمودن منطقه

رایزنی سردار با گروه‌ها، قبایل و افراد اثرگذار در این دو کشور و دیپلماسی فعال ایشان باعث

شد دولت‌های جایگزین، از مبارزین و افراد همراه با جمهوری اسلامی تشکیل شوند و به این ترتیب دولت‌های همراستا با جمهوری اسلامی ایران تشکیل شد. در نتیجه آمریکا مجبور شد با تدابیر سردار و نقش آفرینی او در جنگ نظامی و سیاسی، دو دولت دشمن همسایه با جمهوری اسلامی ایران را تبدیل به دو دولت دوست با جمهوری اسلامی ایران نماید و خود منطقه را ترک نماید. (غلامپور، ۱۳۹۹)

امکانات لازم برای این اقدامات عمدتاً از طرق ذیل تامین می‌شد:

- استفاده از بودجه دفاعی جمهوری اسلامی ایران و کشورهای مقاومت

- استفاده از توان و پتانسیل و منابع مالی گروه‌های مقاومت

- توانمندسازی گروه‌های مقاومت برای کسب درآمد و تولید یا خرید تجهیزات نظامی

جلوگیری از سقوط حزب الله لبنان در جنگ ۳۳ روزه

یکی از شروط ضربه زدن به ایران، از بین رفتن حزب الله لبنان است زیرا حزب الله سرپنجه جمهوری اسلامی ایران بر گلوگاه رژیم صهیونیستی است و در صورتی می‌توان جمهوری اسلامی را از بین برد که این سرپنجه را قطع نمود. از این رو فرماندهی کل قوا و سردار پیش‌بینی نمودند یکی از حلقه‌های نقشه حمله مستقیم به ایران توسط ارتش آمریکا، از بین بردن حزب الله لبنان و شیعیان جنوب لبنان باشد تا در هنگام حمله مستقیم به ایران، هیچ قدرتی امنیت رژیم صهیونیستی را با خطر مواجه ننماید. از این رو ایشان با پیش‌بینی چگونگی حمله اسرائیل به حزب الله و جنوب لبنان، حزب الله را برای دفاع همه‌جانبه آماده نمودند.

با تدبیر سردار انتقال و ساخت سلاح‌های مورد نظر و آمادگی نیروهای حزب الله برای اجرای نقشه‌ها از مدت‌ها قبل انجام شده بود و در هنگام جنگ صرفاً نقشه‌های از پیش تعیین شده اجرا می‌شد. وجود داشتن سیستم‌های ارتباطی امن و برتری حزب الله در جنگ اطلاعاتی (که به تدبیر سردار و شهید مغنیه انجام شد) نقش مهمی در پیروزی در جنگ ایفاء نمود. پیش‌بینی راهبرد اصلی دشمن که استفاده از تانک مرکاوا بود و یافتن نقطه ضعف این تانک و تهیه سلاح‌ها و نقشه‌های نابودی این تانک نیز از مدت‌ها قبل توسط سردار و حاج عماد انجام شده بود.

در هنگام شروع جنگ که به بهانه دو اسیر صهیونیسم شروع شد، حاج قاسم خود را به لبنان رساند و در کنار سید مقاومت و حاج عماد، به هدایت مستقیم جنگ پرداخت. در نتیجه پس از ۳۳ روز تلاش رژیم صهیونیستی، جنگ بی‌اثر ماند و اقتدار حزب الله و شیعیان جنوب لبنان حفظ شدند و با تثبیت حزب الله در لبنان، عملاً مقدمه لازم برای حمله نظامی آمریکا به ایران فراهم نشد.

در حال حاضر حزب الله با تدابیر و تلاش سردار، سید و حاج عماد، از توان موشکی بسیار بالایی برخوردار است و می‌تواند با انجام حملات موشکی و ... امنیت رژیم صهیونیستی را از بین

ببرد. در مقطع کنونی وفاداری حزب الله به ایران با وجود توان ضربه زدن به اسرائیل، ضامن حفظ امنیت جمهوری اسلامی ایران شده است. (ناگفته‌های جنگ ۳۳ روزه، شماره ۲۵ بانک اطلاعات شهید سلیمانی)

تامین منابع مورد نیاز حزب الله از طرق ذیل انجام شد:

- بودجه دفاعی کشورهای مقاومت

- درآمدهای حزب الله

- کمک های خیرین بین المللی

- ایجاد امکان ساخت، خرید و انتقال تجهیزات نظامی و امنیتی

بر هم زدن نقشه جنگ نیابتی آمریکا توسط گروه های تکفیری

هنگامی که آمریکا از امکان موفقیت در انجام حمله مستقیم به ایران ناامید شد، تصمیم گرفت با سقوط دولت های سوریه و عراق و نابودی حزب الله با کمک نیروهای تکفیری مخالف با مکتب و مذهب جمهوری اسلامی، جمهوری اسلامی ایران را نیز نابود نماید. گروه های تکفیری لشگری ۳۰۰ هزار نفره را فراهم آورده بودند که مسلح به سلاح های پیشرفته روز بوده و با بیش از ۵۰ هزار دستگاه وانت تویوتا مسلح به توپ ۲۳ و با هدایت و هماهنگی و آموزش سرویس های اطلاعاتی آمریکا و اسرائیل حمله خود به سوریه و عراق را آغاز نمودند. استفاده از شیوه های منحصر به فرد (عملیات های انتحاری و انقماسی) و بی رحمی آنان پس از تسلط بر مناطق، موجب پیروزی سریع آنان در منطقه شد. هنگام ورود شهید سلیمانی در نبرد با گروه های تکفیری و گروه های مخالف با حکومت بشار، فقط ۱۶ درصد از مناطق سوریه در اختیار دولت بشار بود.

حاج قاسم پس از ارسال مشاوران خبره نظامی در منطقه و تحلیل عملیات های گروه های تکفیری، نقشه دقیقی برای مبارزه با گروه های تکفیری طراحی نمودند و آن را با کمک نیروهای مردمی به اجرا گذاشتند. با توجه به تعداد اندک نیروهای ارتش سوریه، لزوم ایجاد یک ارتش مکتبی که بتواند در مقابل گروه های تکفیری بایستد احساس می شد. در نتیجه با تدبیر سردار نیرویی به نام دفاع الوطنی در سوریه شکل گرفت. نیروهای دفاع الوطنی در پادگان های منطقه مقاومت به صورت فشرده آموزش داده می شدند و مسلح می شدند و تحت فرماندهی مستشاران نظامی ایرانی و فرماندهان سوری قرار می گرفتند. با افزایش شمار این نیروها و پیروزی نقشه های جنگی آنها، کم کم سوریه آزاد شد.

پس از حمله گروه های تکفیری به عراق، سردار به کمک عراق شتافت. اولین لازمه شروع دفاع از عراق، همراهی مرجعیت عراق در صدور فتوای جهاد بود که با درایت مرجعیت عراق این امر انجام پذیرفت. پس از آن نیز حشد الشعبی عراق تشکیل شد و نیروهای عراقی در پادگان های

ایران و عراق آموزش‌های فشرده می‌دیدند و در قالب یگان‌هایی که تحت فرماندهی عناصر خبره قرار داشتند، نقشه‌های پیروزی بر گروه‌های تکفیری را که توسط سردار تهیه شده بود، اجرا می‌نمودند.

درایت و شجاعت سردار در سوریه و عراق باعث نابودی گروه‌های تکفیری شد و نقشه استکبار در حفظ رژیم صهیونیستی و حمله نیابتی به ایران توسط گروه‌های تکفیری ناکام بماند. (مبینی دهکردی، ۱۳۹۹)

در نبرد با گروه‌های تکفیری، دو کشور سوریه و عراق درگیر بودند. گروه‌های تکفیری چاه‌های نفت سوریه را گرفته بود. تمامی کسب و کارهای در سوریه نیز تعطیل شده بود و بیش از ۸۰ درصد سوریه در تصرف گروه‌های تکفیری بود. به همین علت دولت سوریه منابع مالی لازم برای مبارزه با گروه‌های تکفیری را نداشت. از این رو باید برای تامین امکانات و بودجه جنگ چاره‌ای اندیشیده می‌شد.

بر این اساس منابع تامین امکانات و بودجه نبرد با گروه‌های تکفیری از طرق ذیل تامین شد:

- منابع مالی و امکانات ارتش و دولت سوریه و عراق
- بودجه و امکانات نظامی نیروی قدس سپاه، سایر رده‌های سپاه و بخش‌های دفاعی جمهوری اسلامی

- سایر منابع بودجه‌ای دولت جمهوری اسلامی ایران

- کمک‌های مردمی، وجوه شرعی و کمک‌های نهادهای اقتصادی انقلابی

- ورود مستقیم ارتش روسیه به جنگ

لازمه تامین مالی از طرق بیان شده، انجام اقدامات ذیل بود که به‌خوبی توسط شهید سلیمانی

انجام پذیرفت:

- توجیه نمودن ضرورت نقش آفرینی در نبرد با تکفیر برای مردم، مسئولین، مراجع و روحانیون یکی از تلاش دشمنان برای توقف جمهوری اسلامی ایران، فشار بر مسئولین برای جلوگیری از کمک به نیروی قدس برای فرماندهی و هدایت جبهه مقاومت در جنگ بر علیه استکبار جهانی و گروه‌های تکفیری بوده است. از این رو همواره مقاومت‌هایی برای تامین بودجه و مایحتاج نیروی قدس جهت فرماندهی و هدایت جبهه مقاومت در برخی از مسئولین اجرایی کشور وجود داشته است.

برای خنثی نمودن این توطئه دشمنان نیاز است که افکار عمومی و نظر مسئولین نسبت به خطر

گروه‌های تکفیری و مقاصد شومشان و تبعات پیروزی آن‌ها در سوریه و عراق روشن شود.

بیان این جمله از مقام معظم رهبری که «اگر امروز در سوریه و عراق به جنگ با گروه‌های

تکفیری نیرویم فردا باید در کرمانشاه و همدان با آن‌ها بجنگیم» و یا این که «دفاع از حریم اهل بیت، دفاع از ایران نیز هست» موجب توجیه افکار عمومی و مسئولین کشور گردید تا بتوان در دوران حساس نبرد با گروه های تکفیری، برخی از هزینه‌های مورد نیاز هدایت و فرماندهی جبهه مقاومت را از بودجه دفاعی و غیر دفاعی جمهوری اسلامی تامین نمود.

به علاوه برای دریافت اجازه جمع آوری کمک‌های مردمی و استفاده از وجوه شرعی در جنگ نیازمند همراهی مراجع، ائمه جمعه و جماعات و روحانیت معزز می‌باشد که این مهم نیز به خوبی انجام پذیرفت.

- دریافت فتوای جهاد بر علیه تکفیر از مراجع دینی مخصوصا مرجعیت عراق - یکی از ابتکارات حاج قاسم، دریافت فتوای جهاد بر علیه گروه‌های تکفیری از مراجع تقلید، مخصوصا مرجعیت محترم عراق بوده است. فتوای جهاد مرجعیت عراق، علاوه بر آن که باعث شد سهمی از وجوه شرعی و کمک‌ها و نذورات مردم صرف جبهه مقاومت شود، و جوانان عراقی به عنوان تکلیف شرعی و بدون چشمداشت دریافت حقوق در جبهه نبرد با تکفیر حاضر شوند، زمینه گنجانده شدن حشد در قانون اساسی عراق را نیز فراهم آورد. (مبینی دهکردی، ۱۳۹۹)

- صرفه جویی در مخارج رده‌های سپاه و سایر نیروهای مسلح و ارسال آن به جبهه مقاومت - یکی از راه‌هایی که حاج قاسم بودجه مورد نیاز جبهه مقاومت را در دوران جنگ تامین نمود، درخواست ایشان از فرماندهان رده‌های سپاه و سایر نیروهای مسلح و پاسخگویی این فرماندهان به حاج قاسم از طریق صرفه جویی در بودجه و ارسال مقدار صرفه جویی شده به جبهه مقاومت بود.

برای مثال در دوران جنگ با گروه های تکفیری، سهمیه میدان تیر آموزشی از ۱۳ تیر به ۸ تیر تقلیل یافت و مهمات صرفه جویی شده به نیروی قدس ارسال می گردید و یا بخشی از حقوق یا حق ماموریت کارکنان نیروهای مسلح با رضایت خود آنان صرف جبهه مقاومت می شد. (فضلی، شماره ۷ روایت حبیب)

- توجیه رئیس جمهور روسیه و ورود این کشور به جنگ با گروه‌های تکفیری - یکی از کارهای حاج قاسم که موجب تامین هزینه‌های جنگ با گروه های تکفیری توسط جبهه مقاومت گردید، توجیه رئیس جمهور روسیه و ورود این کشور به جنگ با گروه‌های تکفیری بود. ورود روسیه به جنگ با گروه های تکفیری موجب تامین خود به خود بسیاری از هزینه‌های جنگ شد و عملا بودجه دفاعی و نظامی روسیه را به خدمت جبهه مقاومت درآورد. (اخوان، ۱۳۹۹)

پس از پیروزی بر گروه های تکفیری و تصاحب مناطق نفتی سوریه، چاه‌های سوریه به سرعت ترمیم شد و شروع صادرات نفت سوریه، نیاز به دریافت کمک‌های مستقیم از جمهوری اسلامی و

سایر منابع را کاهش داد. به علاوه با آزاد شدن مناطق سوریه، کسب و کارها نیز آغاز گردید که موجب شروع منابع درآمدی برای مردم و دولت شد.

هدایت نیروهای فلسطینی در جنگ با اسرائیل

یکی از اقدامات سردار، آموزش و تجهیز گروه‌های مقاوم فلسطینی در مقابل اسرائیل است. گروه‌های فلسطینی با حضور در پادگان‌ها و آموزش ساخت موشک، کرانه باختری را تبدیل به یک دژ نفوذناپذیر نمودند. آمادگی این نیروها به اندازه‌ای است که اسرائیل در دو جنگ اخیر بیش از چند روز تاب نیاورد. (ابوشریف، ۱۳۹۹)

تامین منابع مورد نیاز نیروهای فلسطینی از طرق ذیل فراهم می‌شود:

- بودجه دفاعی - امنیتی و فرهنگی کشورهای مقاومت
- کمک‌های خیرین
- درآمدهای فعالیت‌های اقتصادی گروه‌های مقاومت

هدایت انصارالله یمن برای مقاومت در برابر آل سعود

یکی از اقدامات سردار در مدیریت جنگ اقتصادی با استکبار، هدایت نیروهای یمنی در جنگ با ائتلاف آل سعود است. آموزش نیروهای یمنی و مجهز نمودن آنها به سلاح‌های ضدزره، پهباد و موشک موجب شده ائتلاف سعودی پس از چند سال محاصره کامل و جنگ نابرابر نتواند کاری از پیش برد و فتوحات نیروهای یمنی کار را برای جبهه ائتلاف سخت‌تر نموده است. (مبینی دهکردی، ۱۳۹۹)

منابع مورد نیاز نیروهای یمنی از طرق ذیل فراهم می‌شود:

- بودجه دفاعی - امنیتی و فرهنگی کشورهای مقاومت
- کمک‌های خیرین
- درآمدهای فعالیت‌های اقتصادی گروه‌های مقاومت

۳-۴- اقدامات سیاسی و شیوه تامین امکانات و بودجه

به طور کلی اقدامات حاج قاسم در جنگ سیاسی را می توان در معماری و راهبری نهادهای غیر حکومتی و حکومت های مقاومت خلاصه نمود. معماری و راهبری حکومت های عراق، سوریه، یمن، لبنان و دولت های انقلابی آمریکای جنوبی و گروه هایی همانند حزب الله، انصارالله، حشد الشعبی و دفاع الوطنی از جمله فعالیت های شهید سلیمانی در جنگ سیاسی است. شهید سلیمانی یکی از نوابع جنگ سیاسی در روزگار اخیر است. برخی از اقدامات ایشان در جنگ سیاسی از قرار ذیل بوده است:

بر سر کار آوردن دولت های مردمی متمایل به ایران در عراق و سوریه

ایجاد دولت های مردمی در افغانستان و عراق پس از اشغال این دو کشور توسط آمریکا با ابتکار و تلاش این شهید بزرگوار انجام شد. تدوین قانون اساسی و ساختار حکمرانی در این دو کشور با تدابیر حاج قاسم انجام شد. بر اساس تدابیر این شهید بزرگوار حشد الشعبی در قانون اساسی عراق گنجانده شد. (اخوان، ۱۳۹۹)

این تدبیر باعث امکان استفاده حشد الشعبی از بودجه عمومی دولت در چارچوب بودجه نیروهای مسلح و بخش دفاع عراق را فراهم نمود و خودبه خود منابع مورد نیاز حشد الشعبی را تامین نمود.

بر هم زدن نقشه خاورمیانه جدید

این شهید بزرگوار نقش عظیمی در بر هم خوردن نقشه خاورمیانه جدید داشتند. به علاوه توطئه صهیونیستی تجزیه عراق با دخالت مستقیم و تدابیر این شهید بزرگوار خنثی شد. به علاوه ابتکارات این شهید بزرگوار باعث حفظ دولت طرفدار مقاومت و طرفدار ایران اسد در سوریه شد. ورود آرام حزب الله به صحنه سیاسی لبنان نیز با درایت این شهید بزرگوار انجام می شد. نقش آفرینی انصارالله یمن در نظام سیاسی یمن نیز با هدایت این شهید بزرگوار انجام می شد. (قادری، ۱۳۹۹)

همراه نمودن روسیه در جنگ علیه گروه های تکفیری

رای زنی با پوتین و ورود رسمی روسیه به جنگ سوریه نشان دهنده اوج قدرت دیپلماسی و سیاسی این شهید بزرگوار است. ورود روسیه و ایجاد برتری هوایی در جنگ با گروه های تکفیری نقش به سزایی در کاهش عمر گروه های تکفیری و گروه های معارض در منطقه داشت. همراه نمودن روسیه در جنگ با تکفیر موجب شد بخش عظیمی از بار تامین منابع مورد نیاز جنگ، توسط روسیه تقبل شود و به نوعی اقدام به تامین منابع نیز بود. (اخوان، ۱۳۹۹)

تاکید بر حفاظت از جمهوری اسلامی و جایگاه ولایت فقیه

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های حاج قاسم، حفظ نظام جمهوری اسلامی و حفظ اقتدار جایگاه رهبری در نظام است. اقدامات ایشان در طول زندگی و وصیت‌نامه سیاسی و عرفانی شهید بر این نکته تأکید داشت که حفظ جمهوری اسلامی و حفظ اقتدار جایگاه رهبری نظام از اوجب واجبات است و غفلت از آن موجب سبیلی خوردن و شکست حق و دین خدا در تاریخ خواهد شد. ایشان خود را سرباز بدون ادعا و مطیع محض ولایت می‌دانستند و به آن افتخار می‌کردند. تأکید ایشان بر ولایت‌پذیری بی‌چون و چرا و ایمان به الهی و غیبه بودن فرامین رهبری زبان‌زد خاص و عام است و برای همه پاسداران و انقلابیون درس آموز است. تأکید حاج قاسم بر حفاظت از جمهوری اسلامی و ولایت فقیه یکی از جنبه‌های نقش‌آفرینی ایشان در جنگ سیاسی است. (زارعی، ۱۳۹۹)

تامین امکانات و منابع مورد نیاز جنگ سیاسی به صورت ذیل انجام می‌شود:

عموما در ابتدای شکل‌گیری هسته‌های مقاومت، کمک‌های مستقیم راهکار اصلی تامین امکانات و بودجه مورد نیاز آن‌ها است ولی پس از شکل‌گیری هسته مقاومت، کمک‌های اعضاء هسته و کسب درآمد توسط بخش اقتصادی هسته، راهکار تامین بودجه و امکانات هسته می‌باشد.

در مورد حکومت‌های مقاومت نیز در مواقع حساس و ضروری کمک‌های مستقیم شیوه تامین امکانات و بودجه این کشورها است ولی در بلندمدت راهکار تامین بودجه و امکانات دولت مقاومت، راه‌اندازی منابع درآمدی پایدار دولتی همانند استخراج و فروش نفت خام و سایر کسب و کارهای دولتی و خصوصی و استفاده از ظرفیت مدیریت پول ملی و درآمدهای مالیاتی است.

۴-۴- اقدامات در جنگ اقتصادی و شیوه تامین امکانات و بودجه

شهید سلیمانی در جنگ اقتصادی نیز نقش خود را ایفاء می نمودند. موارد ذیل نمونه هایی از نقش آفرینی این شهید بزرگوار در جنگ اقتصادی است.

کمک به دور زدن تحریم های ایران و سوریه

حاج قاسم در هنگام تحریم کشور و مشکلات در فروش نفت و واردات دارو و کالاهای خاص، به کمک دولت آمد و آمادگی نیروی قدس را برای فروش نفت و واردات دارو و اقلام خاص اعلام نمود و به این کار مبادرت ورزید.

در هنگام تحریم های سوریه نیز حاج قاسم به کمک سوریه شتافتند و در فروش نفت و سایر محصولات سوریه نقش ایفاء نمودند. (پورا براهیمی، ۱۳۹۹)
(این اقدامات نیاز به تامین مالی زیادی ندارد)

کمک به جنبش مردمی تحریم کالاهای صهیونیستی

یکی از اقدامات حاج قاسم در جنگ اقتصادی، کمک به ایجاد جنبش مردمی تحریم کالاهای صهیونیستی در جهان اسلام بود که فعالیت این جنبش باعث کاهش فروش و درآمدهای شرکت های وابسته به رژیم صهیونیستی شد. (اکبری، ۱۳۹۹)
(این اقدامات نیاز به تامین مالی زیادی ندارد)

کد اختصاصی: ۹۹۲۰۱-۷۱۸۹۳

۵-۴- برخی از گزاره‌های اخلاق مدیریتی شهید سلیمانی در تامین منابع

در بررسی سبک مدیریتی شهید سلیمانی می‌توان دریافت موارد ذیل بخشی از سبک اخلاقی این شهید بزرگوار در حوزه تامین امکانات و منابع بوده است:

منوط ندانستن پذیرش ماموریت به تامین بودجه

بسیاری از مدیران ماموریتی را قبول نمی‌کنند مگر قبل از شروع ماموریت، بودجه و امکانات لازم را دریافت نمایند. مشی شهید سلیمانی به این صورت بود که پذیرفتن ماموریت را منوط به تامین امکانات نمی‌نمود بلکه تهیه امکانات و بودجه را نیز بخشی از ماموریت به حساب می‌آورد. در نتیجه پس از دریافت ماموریت، فکر و ابتکار خود را برای طراحی شیوه تامین امکانات و بودجه به کار می‌بست و سعی می‌نمود از حاکمیت بودجه بر خود و بر سازمان خود اجتناب نماید. (شیرازی، ۱۳۹۹)

تلاش برای تامین نیاز نیروها در عین جلوگیری از شکل‌گیری انگیزش‌های مادی در آن‌ها هر چند بسیاری از مدیران سعی می‌کنند با استفاده از عوامل مادی نیز در نیروهای تحت امر خویش انگیزش ایجاد نمایند، سیره حاج قاسم نشان می‌دهد ایشان سعی داشتند انگیزش‌های معنوی را جایگزین انگیزش‌های مادی نمایند ولی در عین حال سعی می‌کردند نیازهای نیروهایشان را نیز به‌طور کامل برطرف نمایند. ایشان در تامین مسکن، درمان و مایحتاج خوراکی نیروها اهتمام داشتند ولی سعی می‌کردند روحیه نیروهای تحت امرشان به گونه‌ای شکل پذیرد که به مطامع دنیا توجهی نداشته باشند و برای رضای خدا و آخرت وظایف خود را در نیروی قدس انجام دهند. (مبینی دهکردی، ۱۳۹۹)

با وجود آن‌که گاهی اوقات سردار در زندگی شخصیشان دچار مشکلات مادی می‌شدند، خود ایشان نیز در طول زندگی کاریشان از حق ماموریت و حق جانبازی استفاده نکردند و صرفاً از حقوق عادیشان برای گذران زندگی بهره می‌بردند و این شیوه را برای نزدیکان و یارانشان می‌پسندیدند. (سعادت‌نژاد، ۱۳۹۹)

تلاش برای جلوگیری از شکل‌گیری روحیه تاجرمانی و سوداگری در نیروها

هر چند فعالیت‌های نیروی قدس به گونه‌ای است که به راحتی نیروها می‌توانند درآمدهای زیادی برای خود و مجموعه نیرو و کسب نمایند ولی حاج قاسم به شدت از این که عموم نیروها (غیر

۱- یکی از رزمندگان بسیجی که مدتی در سوریه بود، پولی را که به‌عنوان حق‌الزحمه به او داده شده بود را با واسطه (یکی از دوستان شهید) به حاج قاسم باز می‌گرداند و به ایشان می‌گوید همین که توفیق دفاع از حرم نصیب ما شده برای ما کافی است. حاج قاسم در جمع نیروهایشان این حادثه را تعریف کردند و از آن‌ها خواستند همیشه مانند این بسیجی‌ها باشند که سعی می‌کنند برای خدا کار کنند و چشم‌داشتی به دنیا و پول ندارند.

از موارد استثناء) درگیر کار اقتصادی شوند، جلوگیری می‌نمودند و صرفاً افراد خاصی را مأمور انجام کارهای اقتصادی می‌نمودند. علت این مسأله را نیز می‌توان در تلاش برای جلوگیری از ترویج روحیه تاجرمانی و سوداگری دانست. در مجموعه نیروی قدس، سربازانی که چیزی جز رضای خدا را مدنظر قرار دهند نمی‌توانند به‌خوبی اهداف انقلاب اسلامی را دنبال نمایند و با دشمنان خدا بجنگند. چگونه یک سرباز که مادی بار آمده و روحیه تاجرمانی بر او حاکم شده می‌تواند در معرکه و در هنگام نیاز از جان خویش بگذرد؟ (غفوری کارگر، ۱۳۹۹)

تلاش برای جلوگیری از شکل‌گیری تصویر سوداگرانه از جمهوری اسلامی و

نیروی قدس

هر چند جمهوری اسلامی در جبهه مقاومت هزینه‌های فراوانی را پرداخت نمود ولی تلاش حاج قاسم بر آن بود که دولت و مردم این کشورها تصور نکنند جمهوری اسلامی ایران کمک‌های خود را به‌انگیزه‌های سوداگرانه و تاجرمانانه به این کشورها اعطاء نموده و در پی بهره‌برداری مادی از آنان است. از این رو تلاش حاج قاسم بر آن بود که فعالیت‌های اقتصادی جمهوری اسلامی و ایرانیان در کشورهای مقاومت با انگیزه توانمندسازی و کمک به آن‌ها انجام می‌شود به‌گونه‌ای که مانع ایجاد تصویر سوداگرانه و تاجرمانانه از جمهوری اسلامی شود.

قطعاً شکل‌گیری این تصور در ملت‌ها و دولت‌ها که جمهوری اسلامی ایران در پی کشورگشایی یا بهره‌برداری مادی و اقتصادی از آنان است، خواست دشمنان اسلام است تا مانع گرایش آنان به جبهه مقاومت شود. حاج قاسم از این توطئه دشمنان باخبر بود و به همین ترتیب ملاحظه فراوانی در فعالیت‌های اقتصادی ایرانیان و جمهوری اسلامی در کشورهای مقاومت داشت. (اکبری، ۱۳۹۹)

سرعت عمل در تامین و تخصیص بودجه و امکانات در موارد لزوم

یکی از رموز موفقیت حاج قاسم در جبهه مقاومت (مخصوصاً در نبرد بر علیه گروه‌های تکفیری) سرعت عمل ایشان در تامین و تخصیص بودجه و امکانات بود. اگر به موقع تدارکات، اسلحه و مهمات به جبهه مقاومت در سوریه و عراق نمی‌رسید و سردار و همکاران سردار در تامین و تخصیص بودجه خساست یا کندی به‌خرج می‌دادند، اوضاع جنگ به این صورت پیش نمی‌رفت و پیروزی عاید جبهه مقاومت نمی‌شد. سرعت عمل و موقعیت‌شناسی سردار در تامین امکانات رزمندگان جبهه مقاومت یکی از رموز موفقیت ایشان بود. (مبینی دهکردی، ۱۳۹۹)

۱- یکی از رزمندگان در سوریه به حاج قاسم پیشنهاد شروع فعالیت‌های اقتصادی در این کشور را می‌دهد.

حاج قاسم در جواب این رزمنده بیان می‌دارند ما نباید کاری کنیم که مردم و دولت سوریه تصور نمایند ما به انگیزه کسب سود و بهره‌برداری مادی به این جا آمده‌ایم.

انتخاب شیوه تامین امکانات و بودجه با توجه به اقتضات شرایط و ابتکار

یکی از اصول طراحی شیوه تامین امکانات و بودجه برای فعالیت‌های جبهه مقاومت، اقتضات مکانی و زمانی آن جبهه بوده است. برای مثال هنگامی که امکان نقل و انتقال پول در منطقه‌ای فراهم نباشد، باید به توانمندسازی افراد برای کسب درآمد یا ساخت مایحتاج توسط خود آنان اقدام نمود. هنگامی که تامین امکانات جبهه مقاومت از دولت محلی امکان‌پذیر است، از این امکانات استفاده می‌شود و یا هنگامی که امکان جمع‌آوری و ارسال کمک‌های مردمی از سایر نقاط فراهم است، از این شیوه استفاده می‌شود. (مبینی دهکردی، ۱۳۹۹)

اولویت‌های پیش‌بینی نشده عامل تغییر ردیف‌های بودجه

یکی از سبک‌های سردار سلیمانی، توجه به اولویت‌های پیش‌بینی نشده (همانند بروز جنگ یا حوادث دیگر) در بودجه‌بندی است. هنگامی که یک مساله با اولویت (همانند هجمه نظامی) پیش می‌آید همه بودجه سازمان نیروی قدس و حتی نیروهای مسلح باید با توجه به آن اولویت خود را تطبیق دهد. در این شرایط یا سایر فعالیت‌ها کاهش می‌یابد و یا بدون کاهش فعالیت سایر بخش‌ها، بودجه اختصاص یافته به آن‌ها به صورت مقطعی کاهش می‌یابد تا بودجه مساله اولویت‌دار پیش‌بینی نشده تامین شود. (مبینی دهکردی، ۱۳۹۹)

شیوه نظارت بر بودجه به اقتضای شرایط تعیین می‌شود

هر چند سردار سلیمانی در نظارت بر چگونگی صرف بودجه حساس بودند و برنامه‌هایی که از رده‌ها می‌خواستند و بودجه‌ای که به آن‌ها تخصیص یافته بود را با جدیت پیگیری می‌نمودند ولی در موارد خاص همانند جنگ سوریه، نظارت بر بودجه را با توجه به شرایط انجام می‌دادند. مثلاً پرداخت حقوق عناصر نهضتی در شرایط جنگی (که حساب و کتاب مشخصی نداشت) توسط نیروهای مورد اعتماد بودجه و مالی ایرانی به صورت دستی انجام می‌شد تا تشریفات اداری و مالی مانع انجام کار در شرایط پیچیده جنگی نشود. (مبینی دهکردی، ۱۳۹۹)

۵- جمع بندی و نتیجه گیری

در بررسی سبک مدیریتی شهید سلیمانی می توان دریافت ایشان با کمک نیروی قدس سپاه اقدام به ایجاد، اصلاح و ارتقاء نهادهای حکومتی و غیر حکومتی مقاومتی می نمودند و این نهادها را در جهت مبارزه با جریان باطل در عرصه های جنگ تمدنی (فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و نظامی) راهبری می کردند.

در مسیر معماری و راهبری نهادهای حکومتی و غیر حکومتی مقاومتی از شیوه های مختلف ذیل برای تامین امکانات و بودجه بهره می بردند. امید است مدیران گام دوم انقلاب راه این شهید بزرگوار را ادامه دهند.

- ✓ استفاده از بودجه عمومی جمهوری اسلامی ایران
- ✓ استفاده از بودجه سایر رده های نظامی یا سایر ارگان های انقلابی
- ✓ استفاده از بودجه عمومی دولت های مقاومت
- ✓ استفاده از کمک های مردمی داخل و خارج از کشور
- ✓ استفاده از وجوه شرعی و اوقاف
- ✓ استفاده از درآمدهای ناشی از سرمایه گذاری و فعالیت های اقتصادی در داخل یا خارج از کشور
- ✓ توانمندسازی هسته ها و حکومت های مقاومت برای کسب درآمد و پوشش هزینه ها
- ✓ توانمندسازی هسته ها و حکومت های مقاومت برای تولید و ساخت مایحتاج اقتصادی و نظامی

اخلاق این شهید بزرگوار در حوزه تامین منابع جهت فرماندهی در جنگ های ۴ گانه حاوی

اصول ذیل می باشد:

- ✓ منوط ندانستن پذیرش مأموریت به تامین بودجه
- ✓ تلاش برای جلوگیری از شکل گیری روحیه تاجر مآبی و سوداگری در نیروها
- ✓ تلاش برای جلوگیری از شکل گیری تصویر سوداگرانه از جمهوری اسلامی و سپاه
- ✓ سرعت عمل در تامین و تخصیص بودجه و امکانات در موارد لزوم
- ✓ انتخاب شیوه تامین امکانات و بودجه با توجه به اقتضات شرایط و ابتکار
- ✓ اولویت های پیش بینی نشده عامل تغییر ردیف های بودجه
- ✓ شیوه نظارت بر بودجه به اقتضاء شرایط تعیین می شود

۶- منابع:

- قرآن مجید.
- ابوشریف، ناصر؛ سبک مدیریت شهید سلیمانی در پیشبرد آرمان قدس شریف؛ مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، پاییز ۱۳۹۹.
- برایسون، جان. ام، ترجمه: عباس منوریان؛ (۱۳۸۱)؛ برنامه‌ریزی راهبردی برای سازمان‌های دولتی و غیرانتفاعی؛ تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- مبینی دهکردی، شاخص های مدیریت راهبردی شهید سلیمانی برای تولید قدرت، مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تابستان ۱۳۹۹.
- پورابراهیمی، محمدرضا؛ نقش مدیران جهادی در شکوفایی اقتصادی؛ مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، پاییز ۱۳۹۹.
- غلامپور، احمد؛ فرماندهی در مکتب شهید سلیمانی؛ مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، پاییز ۱۳۹۹.
- رضائیان، علی؛ (۱۳۶۷)؛ اصول مدیریت؛ تهران: سمت.
- سعادت نژاد، اسماعیل؛ شاخص های فرهنگی در مکتب شهید سلیمانی؛ مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، پاییز ۱۳۹۹.
- شیرازی، علی؛ سبک زندگی اسلامی در مکتب شهید سلیمانی؛ مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، پاییز ۱۳۹۹.
- اخوان مفرد، مسعود؛ تبیین دیپلماسی مقاومت در مکتب شهید سلیمانی؛ مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، پاییز ۱۳۹۹.
- کریمخانی، احمد؛ منطق رفتار سیاسی شهید سلیمانی؛ مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، پاییز ۱۳۹۹.
- قادری، روح ا...؛ نظریه نظم نوین انقلابی در روابط بین الملل؛ مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، زمستان ۱۳۹۹.
- کارگری، غفور؛ مدیریت سرمایه انسانی در مکتب شهید سلیمانی؛ مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، پاییز ۱۳۹۹.
- متقی، ابراهیم، تبیین نظم نوین انقلابی تمدن ساز در مکتب شهید سلیمانی، مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تابستان ۱۳۹۹.
- اکبری، حسین، ابعاد و مولفه های قدرت نرم در مکتب شهید سلیمانی؛ مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تابستان ۱۳۹۹.
- زارعی، سعدا...؛ جنبه های انسانی مکتب شهید سلیمانی، مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تابستان ۱۳۹۹.
- معروفی، حسین؛ دستاوردهای شهید سلیمانی در دوران دفاع مقدس، مجموعه گفتارپژوهی های مکتب شهید سلیمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تابستان ۱۳۹۹.

ISC
Islamic World Science Citation Center

کد اختصاصی: ۷۱۸۹۳-۱-۹۹۲۰۱

International Conference on The Second Phase of the Islamic Revolution : دومین همایش بین المللی گام دوم انقلاب اسلامی :

The School of **Martyr Soleimani** ;

مکتب شهید سلیمانی

A Model for Training Jihadi Civilization-Making Managers

الگوی تربیت مدیران جهادی تمدن ساز

